

Jornada de tancament del projecte REDAPTA a la Tordera

28 octubre 2020

Sessió virtual

Agenda	
18.00- 18.10	Conexió participants i benvinguda
18.10 – 18.30	Presentació resultats del projecte REDAPTA
18.30 – 18.50	Experiència en la conca del Serpis
18.50 – 19.20	Intercanvi amb els participants sobre el procés desenvolupat a la conca de la Tordera
19.20 -19.30	Tancament

La jornada s'ha desenvolupat en un format virtual, hi van participar 8 persones i l'enregistrament de l'acte es disponible a l'enllaç <https://youtu.be/LvBISF-GBBc>

Es van poder presentar els resultats més destacats del projecte:

a) La gent

A les dues conques la gent va rebre les propostes del projecte amb molt d'interès i en total van participar unes 400 persones. El mapa d'actors per a la Tordera inclou 141 contactes, i el del Serpis 75. Aquesta diferència és comprensible atès que la Taula del Delta i de la Baixa Tordera es va impulsar al 2017 i la Plataforma del Serpis és més jove, i neix al 2019. Tanmateix, hi ha diferències en els grups d'interès més actius al procés engegat: a la Tordera un 21 % dels actors venien amb interès personal, seguits per els sectors d'agricultura (13 %) i del turisme (12 %). Al Serpis, el grup més nombrós és el de les administracions públiques (29 %), seguit per les associacions ciutadanes (20 %) i persones del món de la ciència (18 %). S'ha de dir que un mapa d'actors és un document viu i que amb el temps la seva composició pot variar molt, reflectint els interessos prioritaris en cada moment.

b) Les trobades

En total s'han fet 18 sessions. A partir del 14 de març de 2020 tots els actes s'han dut a terme de manera virtual. El procés de co-disseny es va desenvolupar durant tres tallers, no obstant això, hi ha hagut diferències en els dues conques.

A la conca de la Tordera es van organitzar dos monogràfics amb la participació de l'Agència Catalana de l'Aigua per a respondre els dubtes i escoltar les opinions dels actors locals afectats pel temporal Glòria i preocupats per les mesures de gestió d'emergència decretades. A més a més, no es va poder realitzar el segon taller de manera presencial i es va obrir un període d'un mes en que els participants podien aportar esmenes, propostes i comentaris. Tanmateix, considerat que el sector agrícola, afectat pel temporal i amb una càrrega de feina que no sempre els ha permès participar de la mateixa manera que els altres grups

Un projecte de:

Col·labora:

Amb el suport de:

VICEPRESIDENCIA CUARTA DEL GOBIERNO MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO

d'interès, es va organitzar una sessió específica per a fomentar l'elaboració de propostes des d'aquest sector.

A la conca del Serpis es van organitzar dues sessions de preparació prèvies al procés de co-disseny per tal d'identificar els reptes de la conca, definir una visió conjunta i determinar els objectius estratègics de referència. En aquest cas, sí que es va poder celebrar el segon taller el 12 de març, just abans de la declaració de l'estat d'alarma, encara que l'interès de participació es va reduir. Els tercers tallers, així com les jornades de cloenda en ambdues conques es van celebrar de manera virtual a través del programari Zoom.

En totes les sessions presencials es van recollir enquestes de satisfacció i en els dos casos les puntuacions van indicar que es van complir els objectius amb èxit. A la Tordera van respondre 103 persones i la puntuació mitjana va ser de 8.3/10, mentre que al Serpis van respondre 65 persones i la puntuació mitjana va ser de 9/10.

c) Les mesures

A les dues conques es van elaborar 10 mesures amb els participants, i en els dos casos responen a uns objectius concrets i una visió consensuada prèviament durant el procés de co-disseny. Una anàlisi de les propostes evidencia que els participants a les dues conques tenen reptes semblants i també les propostes es semblen en quan a visió i principis. Com es pot observar, en el cas del Serpis la qualitat de l'aigua es una prioritat més percebuda respecte a la Tordera, on la quantitat d'aigua superficial i subterrània es una preocupació major.

d) El seguiment participatiu

Les trobades al riu per a establir el seguiment participatiu es van realitzar malgrat la incidència de la pandèmia de la COVID-19, imposant moltes restriccions, a més a més dels impactes biofísics als rius per efecte del temporal Glòria. En els dos casos es va combinar l'activitat de capacitació amb la recollida d'observacions.

A la Tordera es va generar tota una nova llacuna a la desembocadura del riu, creant un lloc ideal per al descans i la reproducció d'aus autòctones i migratòries. Van acudir 53 persones a la visita, indicant un augment important de l'interès de la població local envers els valors naturals de la zona després del temporal Glòria. Al Serpis l'episodi del temporal també va sensibilitzar molt a la ciutadania sobre els riscos climàtics, però van participar un nombre inferior de persones. No obstant, quan en la Tordera es va organitzar l'esdeveniment es va col·laborar amb un grup de naturalistes actius a nivell local, quant al Serpis hi van participar membres de diferents organitzacions que podran fer servir l'eina informàtica durant altres activitats. En qualsevol cas, les enquestes de valoració del nivell de satisfacció sobre l'activitat indica clarament que a les dues conques les eines es van considerar adients i útils: a la Tordera el 97,3% i al Serpis el 91% dels participants va considerar que utilitzarà l'eina en el futur.

Conclusions

El projecte REDAPTA està contribuint a reforçar espais de governança per a la reducció de la vulnerabilitat en trams sensibles de rius mediterranis, promovent un procés de co-disseny de mesures d'adaptació. L'enfocament que inspira el procés vol fomentar l'aprenentatge mutu, afavorint la col·laboració entre persones amb perfils professionals o personals molt diferents. Per tant, és necessari crear unes condicions concretes de diàleg, propiciant un espai inclusiu i obert, que pugui superar les fronteres establertes per estructures preexistents de la comunitat involucrada (administratives, formals, culturals, etc.). L'experiència del projecte indica que aquestes condicions es poden propiciar

Un projecte de:

Col·labora:

Amb el suport de:

VICEPRESIDENCIA
CUARTA DEL GOBIERNO
MINISTERIO
PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA
Y EL RETO DEMOGRÁFICO

metodològicament, però que també estan molt influïdes per dinàmiques locals, posicionaments polítics o aspectes personals dels participants. En el cas del Tordera, per exemple, desacords sobre les actuacions després del temporal Glòria han dificultat el funcionament de l'espai.

Per tot això, és molt important que el procés de co-disseny comenci amb la identificació dels reptes de la conca i la definició d'una visió consensuada per tots els participants, indicant objectius estratègics concrets per a aconseguir-los. Necessàriament això implica que l'espai permeti acollir i valorar les incerteses, les hipòtesis i la curiositat, convidant a tots els participants a sortir de la seva zona de confort. De fet, en el cas de la Tordera, el sector agrícola va proposar unes actuacions (dragatge del riu) que, confrontades amb les perspectives d'administracions competents, van resultar en contradicció amb les normatives vigents, però el sector va arribar a obtenir ple consens sobre altres propostes, com el foment del mercat alimentari de proximitat. En el cas del Serpis, diversos ajuntaments han mostrat interès en el procés i han proposat actuacions a nivell local que, ara per ara, no és possible implementar per manca de fons. No obstant això, gairebé totes les mesures proposades van ser valorades positivament per les administracions competents, donant la possibilitat de que puguin ser implementades en plans i polítiques actuals i futures.

Les metodologies utilitzades en el procés de co-disseny busquen fer visibles i tangibles les idees, experiències i oportunitats aportades pels participants, alhora que s'aporten elements científics per a abordar la complexitat. L'experiència del projecte ha evidenciat que la capacitació i disponibilitat d'informació rellevant és un element crucial perquè els participants puguin disposar de les condicions adequades per al co-disseny. La impulsió d'espais de governança posa la base perquè pugui haver-hi informació més diversa en el procés de presa de decisions, que aquesta sigui visible i que es revelin les incerteses. La sèrie de mesures obtingudes i emmarcades en el document estratègic no serà la fi del procés induït pel projecte, sinó el principi de noves col·laboracions i un full de ruta que haurà de comptar amb el seguiment actiu de la ciutadania.

REDAPTA
Espais de governança para la adaptación al cambio global en rios mediterraneos.

Resultats Objectiu 1

- Resultats basats en **iniciatives prèvies**: La visió i els objectius estratègics es van elaborar amb el projecte ISACC TorDelta (2018)
- Es van elaborar una sèrie de **10 mesures d'adaptació**.
- Les mesures proposades tenen un **alt grau de complementarietat** entre elles.
- Durant el procés es va eliminar una proposta de mesura perquè estava en **contradicció amb la legislació vigent**.
- Les mesures responen als objectius estratègics satisfactòriament, encara que no d'una manera exhaustiva.
- El desenvolupament de les propostes ha sigut **valorat molt positivament** per part de les administracions supramunicipals. Quan al nivell municipal ha costat generar l'interès.

Un projecte de:

Col·labora:

Amb el suport de:

